אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת סט

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ער"ח ניסן תרס"ז - יפו
נמען: הרב אברהם בנימין קלוגר

הרב קוק מנחם את הנמען על פטירת חתנו. הרב קוק שמח שיצטרף למאבק להחזרת מצוות אתרוג לכשרותה: בימי אביו (ר' שלמה קלוגר) היה רק חשש למורכבים, וכיום כמעט כל האתרוגים מורכבים. הפתרון הוא מטעי אתרוגים בידי יהודים בארץ ישראל. הרב קוק מספר שקונטרס שלו בעניין זה עומד להידפס.

עיקרי הדברים

- כשרות אתרוגים.
- חיזוק חקלאי ארץ ישראל.
- תנחומים.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] והוא אינו חלק מלשון האגרת.

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], ער"ח[4] ניסן תרס"ז[5].

ברכה ונחמה, אורה ושמחה, מהררי קודש ישלח צור ישראל לכי[6] ידי"ע[7] הרב הגאון המפורסם נזר תפארה פ"ה, כקש"ת[8] מוהר"א[9] בנימין קלוגר [הרב אברהם בנימין קלוגר, בנו של רבי שלמה קלוגר מבראד] שליט"א[10].

שלו[11] שלו בכפילא. הגיעני מכתב כ"ג[12] שי[13], ושמחה ויגון נפגשו בלבבי. שמחתי לראות מעשי אצבעותיו ולדעת משלומו הטוב, ולבבי נשבר לשמע האסון אשר קרהו מפטירת חתנו

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 ער"ח - ערב ראש חודש
5 תרס"ז - השנה תרס"ז (1906/1907)
6 לכי - לכבוד
7 ידי"ע - ידידו עוז
8 כקש"ת - כבוד קדושת שם תפארתו
9 מוהר"א - מורנו הרב רבי שם שמתחיל באות א (כגון אברהם / אליהו / אהרן / אליעזר) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
10 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
11 שלו' - שלום
12 כ"ג - כבוד גאונו
13 שי' - שיחיה

הרה"ג[14] ז"ל[15]. יגדור השי"ת[16] את פרצותיו ופרצות עמו ב"י[17], ולא יוסיף עוד לדאבה, וחדות ד' ואור ישע ימינו ב"ה תעודדהו, ותשגבהו חיל לאורייתא לאוי"ט[18], כחפץ לבבו הטהור.

וע"ד[19] האתרוגים, אשמח מאד שגברא רבא ככ"ג שי' יתן ידו עמנו לעדור בלא לב ולב, [דברי הימים א יב, לד] להחזיר עטרת המצוה ליושנה. כי בעוה"ר[20] עד כה כמעט שמצות אתרוג כהלכתה הולכת ומתבטלת, מפני המורכבים המתרבים על פני כל רוחב הארץ, ואין איש שם על לב. בימי הגאונים בעלי הקונ' פעה"ד[21], ובראשם כ'[22] מרן אביו [רבי שלמה קלוגר, מגדולי הפוסקים בגליציה, שעסק בפסול האתרוגים המורכבים] מאוה"ג[23] זצ"ל[24], הי'[25] רק ספק וחשש מורכבים, ועתה נהפך הכל למורכבים. ואי אפשר להעמיד את המצוה על כנה, כ"א[26] ע"י[27] מטע אתרוגים באה"ק[28], ע"י אחינו עובדי אדמת הקודש, העומדים בחסדי השי"ת תחת פקודתי. ומי אשר לו לב קדוש ונאמן לשם השי"ת ואהבת מצוותיו ב"ה, ואהבת אה"ק[29] בוערת בלבבו, שלא יחפץ להיות משמיע לדבר הגדול הזה, לפעול בכל עז שישובו עם ד' לקנות אתרוגים כשרים מגנות אחינו באה"ק. ובעז"ה[30] גם ממני הצעיר הולך ונדפס בזה קונ' הגון [קונטרס "עץ הדר" של הרב קוק, על פסול האתרוג המורכב] ב"ה, יזכנו השי"ת לראותו כלול בהדרו, ולהיות מחובר לטהורים, צדיקי וגאוני עולם, לרומם את קרן אדמת קדשנו ולחונן קיום מצוה כמאמרה.

ואחתום בברכה ואה"ר[31],

הק' אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

14 הרה"ג - הרב הגאון
15 ז"ל - זכרונו לברכה
16 השי"ת - השם יתברך
17 ב"י - בני ישראל
18 לאוי"ט - לאורך ימים טובים
19 וע"ד - ועל דבר
20 בעוה"ר - בעוונותינו הרבים
21 פעה"ד - פרי עץ הדר (קונטרס)
22 כ' - כבוד
23 מאוה"ג - מאור הגדול
24 זצ"ל - זכר צדיק לברכה
25 הי' - היה
26 כ"א - כי אם
27 ע"י - על ידי
28 באה"ק - בארץ הקודש
29 אה"ק - ארץ הקודש
30 ובעז"ה - ובעזרת השם
31 ואה"ר - ואהבה רבה